

Oponentský posudek disertační práce

MUDr. Jiřího Kalhouse

„Efekt chirurgické terapie syndromu spánkové apnoe u pacientů léčených neinvazivní ventilací“

Cílem práce je „je prokázat, že správně indikovaná chirurgická léčba může být vhodným doplňkem léčby neinvazivní ventilací a že nebrání dalšímu používání PAP přístroje“. Dále autor uvádí hodnocení efektu chirurgické léčby na parametry OSA a na titrační tlaky při užívání CPAP.

Zvolené téma je velmi aktuální a má velký klinický význam. I když základem léčby těžkého spánkového apnoického syndromu je přetlaková ventilace, chirurgická léčba je stále indikována u části nemocných, kteří nejsou schopni nebo ochotni z různých důvodů přetlakovou ventilaci používat. Otázka interakce chirurgie a ventilace s přetlakem je až do současnosti předmětem dohadů v komunitě lékařů zabývajících se poruchami dýchání ve spánku. Tradičně dosud převládá názor, nepotvrzený z hlediska EBM, že chirurgie především v oblasti orofaryngu může kompromitovat následné použití ventilace s přetlakem. Jasně důkazy pro to neexistují a v poslední době se sporadicky objevují publikace, které tento názor zpochybňují. Jde proto o velmi zajímavé a klinicky relevantní téma. Ze změny uvedeného paradigmatu by mohla profitovat část nemocných, kteří jsou v současnosti léčeni suboptimálně. Autor na vlastním souboru pacientů demonstruje význam chirurgické léčby i u pacientů, kteří jsou následně léčeni přetlakovou ventilací. Jde o originální postup, přinejmenším v rámci střední Evropy, jehož publikace může spolu s recentními názory několika jiných autorů vést ke změně přístupu ke kombinaci chirurgické a přetlakové léčby a zlepšit tak výsledky léčby části pacientů s OSA.

Práce je rozdělena do 6 kapitol: 1. Úvod do problematiky(39 str.), 2.Cíle práce (1 str.), 3. Metodika a soubor nemocných (3 str.), 4. Výsledky (11 str.), 5. Diskuse (3 str.), 6. Závěry (1 str.). Následuje Seznam literatury (57 položek) a přílohy se vztahem k použitému grantu.

Ad 1. Autor podává přehled znalostí o historii, klasifikaci poruch spánku a podrobněji se zabývá OSA. Jde o nejdelší kapitolu, která stručně rekapituluje známé údaje, některé (např. uvedení kompletní Klasifikace poruch spánku) považují za redundantní. Naproti tomu by bylo vhodnější se zaměřit na problematiku vlastní práce tj. na vztah chirurgie a přetlakové ventilace. Vhodné by bylo pátrat v literatuře po původu zatím rozšířeného názoru o negativním efektu chirurgie na compliance CPAP, který autorova práce vyvrací.

Ad 2. Cíle jsou uvedeny ale nesprávně formulovány. Nevhodně se opakují již uvedená fakta (1. odstavec), uvádí se charakteristika souboru (patří do další kapitoly) Teprve 3. odstavec formuluje cíl práce. Zde nevhodné formulace („Dále prokážeme, že ...) vhodné do výsledků nikoli do cílů.

Ad 3. Přehledně uvedena metodika a hodnocené parametry, správně zvoleny neparametrické testy. V podkapitole soubor vhodně doplnit důvody vyřazení. Nevhodná formulace první věty, čtenář by očekával podle umístění odkazu přehled vyřazených pacientů v tab.9.

Ad 5. Výsledky podány přehledně ponejvíce formou tabulek a grafů. Chyba je v označení pacientů v tabulkách a grafech. V tabulkách jsou čísla před vyřazením 4 pacientů, v grafech jsou pacienti řazeni posloupně, takže čísla neodpovídají. Chyba neovlivňuje celkové výsledky, ale znemožňuje porovnat výsledky a typ operace u jednotlivých pacientů, což by zejména u některých bylo zajímavé.

Ad 6. První 3 odstavce uvádí výběr terapeutických možností, který by se hodil spíše do úvodu. V dalších odstavcích autor diskutuje vlastní výsledky a význam rozsahu výkonu. Zajímavé by bylo hlouběji diskutovat některé neobvyklé nálezy např. zhoršení T90 u pacienta 12 a 16 (číslování dle grafu). Kromě jednoho odkazu na publikaci, která vyznívá souhlasně s předkládanou prací, není v diskusi zmiňována literatura. Jak bylo uvedeno, vzhledem k originalitě práce není literatura se vztahem k danému tématu bohatá. Přesto by bylo vhodné publikované práce uvést a s těmi, které nedoporučují kombinaci chirurgie a přetlakové ventilace, polemizovat.

Přes uvedené kritické poznámky považuji práci za velmi zdařilou, výsledky za originální s bezprostředním dopadem na klinickou praxi. Je škoda, že autor výsledky zatím publikoval jen zčásti a pouze v časopise bez IF. Jsem přesvědčen, že jsou tak zajímavé a originální, že při správném zpracování lze dosáhnout na publikaci i v daleko prestižnějším časopise. Domnívám se, že výsledky, ke kterým autor došel, by měly být řádně publikovány a diskutovány na podstatně větším, světovém fóru.

Autor v předložené práci zjevně prokázal schopnost samostatné vědecké práce a dle mého názoru má všechny předpoklady titul Ph.D. získat. Z uvedených důvodů předloženou práci k obhajobě doporučuji.

prof. MUDr. Jan Klozar, CSc.